

K

Kvalitetsvurdering af
Esbjerg
Kunstmuseum

2007

Indhold

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger *3*

Baggrund for kvalitetsvurdering af Esbjerg Kunstmuseum *5*

Lovgrundlag og ejerforhold *6*

Arbejdsgrundlag og formål *6*

Samlinger, arkiver og bibliotek *7*

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning *8*

Konserverings- og bevaringsarbejde *10*

Formidling *10*

Publikum *13*

Bygninger og udendørs arealer *13*

Inventar og materiel *14*

Organisation og administration *15*

Ledelse og personale *15*

Økonomi *16*

Sammenfatning *17*

Bilag

Kulturarvsstyrelsens notat om museets internetformidling *20*

Det Kunsthistoriske Faglige Råds bedømmelse
af museets forsknings- og formidlingspublikationer *21*

Esbjerg Kommunes udtalelse vedrørende
kvalitetsvurdering af Esbjerg Kunstmuseum *25*

Endelig redaktion 9. februar 2009

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kulturarvsstyrelsen varetager administrationen af museumsloven. Det betyder, at styrelsen blandt andet skal sikre, at de statsanerkendte museer lever op til lovens bestemmelser.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer blev påbegyndt i 2004 og gennemføres som led i styrelsens tilsyn med og rådgivning af museerne.

Kvalitetsvurderingerne er samtidig et redskab for styrelsen til at indhente viden om museernes forhold. Set i et videre perspektiv danner kvalitetsvurderingerne grundlag for udviklingen af fælles normer og retningslinier på en række af de områder, som er centrale i museernes arbejde.

Fokus

Kvalitetsvurderingen foregår som en dialog mellem styrelsen og det enkelte museum. Dialogen er koncentreret om museets forpligtigelser i henhold til museumsloven, det vil sige varetagelsen af museets ansvarsområde samt de opgaver, der knytter sig til museets samlinger: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Ved kvalitetsvurderingen søger styrelsen at danne sig et helhedsbillede af, hvordan museet løser sine opgaver indenfor institutionens rammer, og hvordan museet samarbejder med andre museer, offentlige myndigheder og andre interessenter. Da kvalitetsvurderingen har fokus på museets faglige forpligtigelser, vil den ikke omfatte nærmere analyser af museets organisation, ressourcer og øvrige arbejdsvilkår.

Det er Kulturarvsstyrelsens erfaring, at kvalitetsvurderingen både er et nyttigt redskab for styrelsen, for museet selv og for museets tilskudsydere. Ved kvalitetsvurderingen får museets bestyrelse, ledelse og medarbejdere anledning til at genoverveje rutiner og gennemtænke, hvordan forskellige arbejdsopgaver vægtes og hænger sammen. Kvalitetsvurderingen giver desuden museets tilskudsydere et indblik i museets forhold og virksomhed.

Processen

Kulturarvsstyrelsen udvælger hvert år et antal museer til kvalitetsvurdering ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation indenfor de tre museumskategorier: de kulturhistoriske, de kunsthistoriske og de naturhistoriske museer. Styrelsen informerer ledelsen på de udvalgte museer om kvalitetsvurderingens forløb og aftaler en tidsplan for gennemførelsen af processen.

Som grundlag for kvalitetsvurderingen skal museets ledelse udfylde et spørgeskema og indsende forskningspublikationer for de seneste fire kalenderår. Herefter besøger styrelsen museet og drøfter med udgangspunkt i spørgeskemaet museets opgavevaretagelse og øvrige drift med museets ledelse og bestyrelse. Under besøget bliver museets fysiske rammer besigtiget: udstillingsområder, magasiner, værksteder og kontorer.

Styrelsen afslutter kvalitetsvurderingen med at udarbejde en rapport, som bliver sendt til museet og tilskudsyderne. Inden for tre måneder skal museets ledelse tilkendegive, hvordan man agter at følge op på rapportens anvisninger, og et år senere redegøre for, hvordan opfølgningen har fundet sted.

Spørgeskema og rapport

Spørgeskemaet er omfattende og besvarelsen fordrer en betydelig indsats, først og fremmest af museets ledelse.

Spørgeskemaet er fælles for de tre museumskategorier, hvorfor dele af spørgeskemaet ikke skal besvares af kunstmuseerne.

Spørgeskemaet kan downloades fra Kulturarvsstyrelsens hjemmeside:

[http:// www. kulturarv.dk / forvaltning / museumsdrift / kvalitetsvurdering / skema02-2007.pdf](http://www.kulturarv.dk/forvaltning/museumsdrift/kvalitetsvurdering/skema02-2007.pdf)

Den afsluttende rapport følger strukturelt spørgeskemaets opbygning. Ikke alle museets svar i spørgeskemaet bliver gengivet i rapporten, men udvalgte dele af besvarelsen bliver opsummeret. De observationer og pointer, som styrelsen finder relevante at understrege, kommentere og eventuelt medgive anbefalinger, er i fokus.

Museets forskningspublikationer bliver vurderet af det eller de relevante faglige råd som hører under Kulturarvsstyrelsen. Forskningsevalueringerne bliver vedlagt som bilag.

Baggrund for kvalitetsvurderingen af Esbjerg Kunstmuseum

I 2007 sætter Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger bl.a. fokus på museer i kommuner, hvor der er igangsat en strukturtilpasning af museerne. En kvalitetsvurdering af Esbjerg Kunstmuseum findes derfor relevant, da kommunens kunstmuseum i Ribe allerede tidligere er kvalitetsvurderet.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering 2007 af Esbjerg Kunstmuseum er baseret på:

- Museets besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderingsskema med bilag, som blev modtaget pr. mail i styrelsen den 22. august 2007. Bilag til spørgeskemaet blev modtaget pr. post sammen med en papirversion af spørgeskemaet d. 22. august 2007.
- Museets 14 publikationer samt et stort antal artikler og rapporter, som blev indsendt til bedømmelse i Kulturarvsstyrelsen den 7. juni 2007.
- Drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte skema fandt sted på Esbjerg Kunstmuseum den 5. september 2007 på et møde med følgende deltagere:
 - Fra Esbjerg Kunstmuseum: Museumsdirektør Inge Merete Kjeldgaard og museumsinspektør Christiane Mosegaard Finsen.
 - Fra museets bestyrelse: Formand Jørgen Broch.
 - Fra Kulturarvsstyrelsens museumskontor: Kontorchef Frank Rechendorff Møller, museumskonsulenterne Jakob Hansen og Hanne Jönsson.

Under mødet blev museets udstillingslokaler, magasiner samt kontorer besøgt.

- Evaluering af museets forsknings- og formidlingspublikationer ved Kulturarvsstyrelsens kunsthistoriske faglige råd af 27. oktober 2008.
- Kulturarvsstyrelsens bedømmelse af museets internetformidling af 3. marts 2008
- Esbjerg kommunes udtalelse vedrørende kvalitetsvurderingen af Esbjerg Kunstmuseum af 17. april 2008

Lovgrundlag og ejerforhold

Esbjerg Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum efter museumslovens §15 med følgende ansvarsområde:

Museet erhverver og dokumenterer dansk kunst fra 1900 til i dag og international kunst i det omfang, den perspektiverer samlingen af dansk kunst. Herunder indsamles grafik af udenlandske kunstnere, der har præget dansk kunstliv i den ovennævnte periode.

Samlingen repræsenterer de to hovedretninger, der strukturelt set karakteriserer det 20. århundredes kunst: den realistisk-forestillende og den formfornyende abstrakte. Samlingen repræsenterer modernismens markante hovedpositioner og de efterfølgende tendenser i forlængelse af disse positioner, herunder kunst, der forholder sig til perceptionens grundvilkår.

Esbjerg Kunstmuseum er en selvejende institution.
Hovedtilskudsyder: Esbjerg Kommune.

Museumsleder: mag.art. et cand.mag. Inge Merete Kjeldgaard
Bestyrelsesformand: Jørgen Broch

Museets adresse: Havnegade 20, 6700 Esbjerg

Arbejdsgrundlag og formål

Museets ansvarsområde

Museets ansvarsområde, der er koordineret med de øvrige statslige og statsanerkendte kunstmuseer, følger ifølge vedtægterne: de to hovedretninger i det 20. århundredes danske kunst: den realistisk-forestillende og den formfornyende abstrakte. Der udover erhverver museet grafik af udenlandske kunstnere, der har præget dansk kunstliv i perioden.

Museet har angivet i sine vedtægter, at museet både bedriver relevant forskning i forbindelse med udstilling af dansk og international kunst fra 1900 og til i dag – og forsker i reception, i forholdet mellem betragter og værk.

Museets oprettelse

Museets oprindelse tager sit udgangspunkt med etableringen af Esbjerg Kunstforening i 1910. Foreningen gjorde sit første indkøb i 1921 og blev statsanerkendt i 1936.

Museet er beliggende i den gamle Esbjerg bypark i en museumsbygning, der i 1962 blev opført til formålet. Museet er senere blevet bygget sammen med Musikhuset og er samtidig blevet ombygget og udvidet (senest i 2005). Efter orkanen i 1999 blev en del af bygningen igen renoveret.

Samdriftsaftaler

Museet er ikke omfattet af nogen samdriftsaftale.

Internationale samarbejder og netværk

Museet deltager gennem International Association of Curators of Contemporary Art i netværk og samarbejde om udstillinger med andre museer og kunsthaller i verden. Museets internationale netværk baserer sig også på gallerier i Europa og USA. Museets forskning i publikums oplevelser gennemføres i samarbejde med universitære forskningsinstitutioner og kunstakademier og bygger kun i mindre grad på samarbejde med museer.

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at museet har etableret et internationalt forskningsnetværk, der inkluderer universiteter. Styrelsen finder imidlertid, at museets tværfaglige forskningsnetværk bør udvides til også at omfatte museer – nationale såvel som internationale – hvorved resultaterne af forskningen i højere grad ville kunne blive afprøvet og formidlet til et større publikum.

Samlinger, arkiver, bibliotek

Museets samling dækker dansk kunst i det 20. århundrede fra 1910 og frem, især grupperet omkring dansk kunst fra 1940-1960 og dansk og international samtidskunst fra perioden 1980-2000.

Samlingens tyngdepunkter grupperer sig omkring den tidlige modernisme med flere hovedværker af Vilhelm Lundstrøm samt den konkrete kunst (Linien og Linien II), der er et særligt satsningsområde i samlingen, der rummer et stort antal værker af Richard Mortensen og Robert Jacobsen. Dertil kommer værker af COBRA (bl.a. Jorn, Bille, Mancoba). Museets samling af skulpturer rummer en fyldig repræsentation af Jørgen Haugen Sørensen, Svend Wiig Hansen og Thomas Bang. Inden for 1980'erne er de nye vilde vel repræsenteret med bl.a. Christian Lemmerz, Michael Kvium, Claus Carstensen og Peter Bonde, mens 1990'erne tegnes af markante hovedværker af Skeel & Skrivers, Per Bak Jensen og Nina Saunders. Efter årtusindskiftet er vægten i museets samling af samtidskunst blevet lagt på installationer heraf bl.a. to store installationer af Olafur Eliasson.

Samlingen af dansk og international grafik dokumenterer de internationale strømninger, der har påvirket danske kunst. Dansk grafik erhverves med henblik på at dokumentere et bredere sigte både teknisk og biografisk.

Samlingen omfatter pr. juli 2007 i alt 833 malerier og skulpturer og 1215 grafiske arbejder.

Registrering

Museets registrering af samlingen omfatter to sideløbende nummereringssystemer: ét for maleri, skulptur og kunsthåndværk og ét for grafik. Alle værker er nummererede. Nyethvervelser registreres elektronisk i databasen FileMakerPro, der kan udskrive SMN-kort og via XML levere oplysninger til Kunstindeks Danmark.

Registreringseftersløbet består af manglende opmåling og foto af 2% af værkerne samt elektronisk registrering af grafiksamlingen. Der er pr. 1. september 2007 ansat en medarbejder til færdiggørelse af basisregistrering.

Kulturarvsstyrelsen bemærker, at museet har et registreringseftersløb svarende til ét årsværk. I lighed med øvrige statslige og statsanerkendte museer vil museet i foråret 2008 blive pålagt at udarbejde en handlingsplan for afhjælpning af registreringseftersløb samt tilhørende indberetning til de centrale kulturarvsregistre. Meddelelse herom fremsendes separat.

Inddeponeringer og indlån fra andre museer, institutioner eller private

Museet har uddeponeret en del værker på andre museer og institutioner, bl.a. på Esbjerg Rådhus og i Musikhuset. Værkerne er senest blevet tilset i begyndelsen af 2007.

Museet rummer desuden et antal inddeponerede værker fra Statens Kunstfond, der perspektiverer museets egen samling.

Arkiv

Museet har opbygget og udbygger til stadighed arkiv over kunstnere i samlingen med relevante dokumenter samt korrespondance i forbindelse med accession. Museet har desuden et arkiv over andre kunstnere, udstillinger og kunstnersammenslutninger, der er relevante for museets arbejde indenfor ansvarsområdet.

Museets arkiv er inddelt systematisk og kronologisk efter emne, der bærer hver sin farvekode.

Bibliotek

Museets bibliotek rummer håndbøger og oversigtsværker primært om nyere dansk og international kunst samt speciallitteratur om de kunstnere, der er repræsenteret i samlingen.

Bogsamlingen registreres løbende af Centralbiblioteket i Esbjerg og indgår i den danske biblioteksdatabase. Biblioteket er offentligt tilgængeligt.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet har taget initiativ til at færdiggøre basisregistreringen. Kulturarvsstyrelsen forventer, at også grafiksamlingen registreres elektronisk.

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning

Museet vil gennem sin indsamling dokumentere og erhverve kunst, der udtrykkes i installationer, og kunst, der benytter nyere teknik som udtryksform, fx video, computer, cd-rom, dvd, laser eller lys. Det er museets hensigt at dokumentere den del af samtidskunsten, der fortsætter de væsentlige positioner i modernismen – herunder især den konstruktive, konkrete og konceptuelle tradition, den surrealistiske, dadaistiske og ekspressionistiske samt værker, der forholder sig til perceptionens grundvilkår. Museet tilstræber samtidig at dokumentere en kunstners oeuvre bredt gennem livet. Museet har formuleret en konkret indsamlingspolitik, der rummer en oversigt over de kunstnere, der er relevante i forbindelse med en udbygning af museets samling.

Museet har ikke ført protokol over forskningstrækket på museet, men museets samlinger og dokumentation benyttes i høj grad i forbindelse med udarbejdelse af specialer og Ph.D.-afhandlinger.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at museet har en klar indsamlingspolitik, der især omfatter installationskunst, hvilket virker konsekvent i forhold til ansvarsområdet og museets ældre samling.

Museet anmodes derfor om at formulere en indsamlingspolitik, også rettet mod ansvarsområdets formulering: 'grafik af udenlandske kunstnere, der har præget dansk kunsthåndværk i den ovennævnte periode' (1900 til i dag).

Undersøgelser og forskning

Esbjerg Kunstmuseum har en klar formuleret forskningsprofil, som er blevet udviklet siden midten af 90'erne, og som tager afsæt i kunstvidenskabelige undersøgelser af 'den enkelte persons oplevelser i mødet med kunsten'. Sammen med formidlingsarbejdet er forskning fundamentet for museets virksomhed. Museet fremhæver, at forskningen er integreret i museets formidlingsmæssige arbejde, således at resultaterne af hvert enkelt forskningsprojekt efterfølgende bl.a. omsættes direkte i udstillinger, nye perspektiveringer af samlingen, i nye formidlingstiltag – ligesom nye formidlingstiltag bliver genstand for forskningsbaserede undersøgelser.

Museet har gennem årene iværksat såvel grundforsknings- som en lang række anvendelsesorienterede udviklingsprojekter. I forbindelse herved er der etableret et fysisk rum – museets æstetiske laboratorium - for eksperimenter i, hvad det vil sige 'at se'. Museet har samtidig arbejdet med at udvikle udstillingen som medium og museet som kulturel operatør i samfundet. Formålet med programmet er at forske i, hvilken betydning forskellige påvirkninger kan have på den enkeltes oplevelse af billedkunstneriske værker.

I 2007 indledte museet det niende projekt i sit forskningsprogram, der gennemføres i samarbejde med forskningspsykolog Bjarne Sode Funch, Roskilde Universitetscenter. Siden 1999 har det gennemgående omdrejningspunkt for museets forskningsvirksomhed været temaet: 'den udbredte tendens til at afvise samtidskunst'.

Museet har p.t. tilknyttet en Ph.D-studerende fra Københavns Universitet med projektet: Kunstoplevelser – en empirisk undersøgelse af deres psykologiske betydning.

Museets forskning publiceres fortrinsvis i artikler. I perioden 2003-2007 har museet publiceret 26 artikler og 9 udstillingskataloger.

Museets forskningspublikationer bliver bedømt af Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd. Bedømmelsen vedlægges rapporten.

Det Kunsthistoriske Faglige Råd vurderer, at Bjarne Sode Funchs artikler til danske og udenlandske udgivelser har høj forskningskvalitet både metodisk og teoretisk og samtidig skrevet i et klart og velformidlet sprog. Museets egne artikler er tilsvarende klart formidlet.

Rådet anbefaler, at museet fortsætter med at omsætte praksiserfaringerne til flere artikler og formidlingstiltag især med vægt på de museologiske implikationer i det meget spændende og fremtidsorienterede projekt, ikke mindst fordi kunstmuseerne har et stigende behov for udforskningen af den æstetiske dimension og psykologiske og sociale implikationer i den museologiske optik.

Det Kunsthistoriske Faglige Råd finder, at den problemorienterede forskningsprofil med fordel kan videreformidles til landets øvrige museer. Rådet anbefaler, at museet mere konsekvent indarbejder forskningsresultaterne i de konkrete udstillingers ledsagende kataloger, og foreslår, at museet overvejer at udvikle et egentligt forskningsteam, der belyser de allerede opnåede forskningsresultater med nye vinkler fra både museologien og de nyeste performanceteorier i kunstvidenskaben til gavn for både museet selv og danske museer i de hele taget.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder, at museets vedvarende fokus på forskningsaspektet i relation til de perceptionsmæssige aspekter er prisværdigt. Det anbefales, at museet fortsætter med at omsætte praksiserfaringerne til flere artikler og formidlingstiltag

især med vægt på de museologiske implikationer i det meget spændende og fremtidsorienterede projekt, ikke mindst fordi kunstmuseerne har et stigende behov for udforskningen af den æstetiske dimension og psykologiske og sociale implikationer i den museologiske optik.

Kulturarvsstyrelsen forventer, at museet som basis for sit forskningsfelt kortlægger, hvilke personer, der besøger museet. Dermed får museet mulighed for at udstikke perspektiver for fremtidige undersøgelser, hvilket vil være relevant set ud fra museets visioner om udbygning af museet.

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet udarbejder en handlingsplan for en samlet publicering i tilgængelig form af de ti års undersøgelser, således at resultaterne kan viderebringes til øvrige museer, forskere, fagfolk og publikum.

Konserverings- og bevaringsarbejde

Museet angiver, at værkerne i museets samling generelt er i god stand.

Museet har benyttet Konserveringscenter Vest, Ølgod til gennemgang og kontrol af samlingens tilstand – og vurdering af klima samt til ad hoc opgaver. Der er udarbejdet en registrant over samlingens tilstand, der løbende ajourføres. Der er udarbejdet et stamkort for hvert enkelt værk. Registranten danner udgangspunkt for prioriteringen af konserveringsarbejdet, der udføres af Fælleskonserveringen i Århus, hvor museet er andelshaver.

Ved den seneste gennemgang af værkerne i foråret 2008 fik ca. 10 værker bedømmelsen 'meget kritiske'.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder det hensigtsmæssigt, at museet har udarbejdet en database over værkernes bevaringstilstand. Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet på baggrund heraf allerede har udarbejdet og igangsat en konkret, prioriteret handlingsplan for restaureringen af de værker, der bedømmes som værende 'meget kritiske'.

Formidling

Formidlingsarbejdet er en dybt integreret del af museets øvrige kunstfaglige arbejde. Det afspejler sig såvel i udstillings-, forsknings- og formidlingsvirksomheden som i selve indretningen af museet. Den magasinerede samling er ligesom kunstbiblioteket for en stor dels vedkommende gjort tilgængelig i åbne magasiner, og i det tilstødende æstetiske laboratorium har det siden 1997 været muligt for selv at kunne gennemføre forskellige interaktive eksperimenter.

Museets formidlingsstrategi retter sig mod alle publikumsgrupper, således at selv de tilbud, der er udviklet til børn i daginstitutioner, også henvender sig til voksne. Der arrangeres skræddersyede billeddialoger til grupperne, ligesom publikum inddrages i skabelsen af lydbilleder til malerier med deres egne stemmer i arrangementet 'Syng et maleri' og 'Tranzart'.

Museet har forsøgt at opsøge nye grupper ved særlige tiltag for voksne bl.a. i samarbejde med Den Ny Opera og Musikkonservatoriet og ved fx at flytte ud med et satellitmuseum på stranden.

Basisudstillingerne

Et udvalg af museets samling præsenteres i ophængningen 'Tableau', der i 2004 blev udviklet i forbindelse med præsentationen af Kirstine Roepstorffs garninstallation 'My world does not exist'. Konceptet består af tematiske præsentationer af modernisme, dadaisme, surrealisme m.v. I præsentationen lægges der vægt på at skabe nye dialoger mellem værkerne uden at forstyrre dialogen med skilte med kunstnernavn, titel og datering på værket. Disse oplysninger findes i løse ark i salene.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder, at museet formår at skabe en meget visuelt stimulerende præsentation af samlingen gennem sit dialogprincip på den sparsomme plads, der er til rådighed. Styrelsen finder det prisværdigt, at museets samling er tilgængelig i de åbne magasiner i grundetagen, idet de åbne magasiner sikrer brugerne adgang til på egen hånd at stifte bekendtskab med en meget stor del af samlingen. Den tætte ophængning i de åbne magasiner giver dog ikke de samme æstetiske kvaliteter, som man oplever i udstillingslokalerne.

Kulturarvsstyrelsen finder, at museet i højere grad permanent bør præsentere den kunstner – Svend Wiig Hansen – museet og lokalområdet anser for en af museets største profiler.

Særudstillingsvirksomhed

Museet afholder og skaber selv ca. 6-8 særudstillinger om året. Hovedparten af de 30 særudstillinger, der blev afholdt i perioden 2003-2006 består af egenproduktion, dvs. udstillinger, som museet selv har arrangeret og produceret, bortset fra to.

Særudstillingerne fremviser i høj grad nye værker skabt af kunstnerne specifikt til Esbjerg Kunstmuseum. Kun meget få giver en bredere præsentation af en enkelt kunstner eller to, og de fleste udstillinger vises kun i Esbjerg. En enkelt udstilling blev senere vist i Genua og Tokyo, en smykkeudstilling på Den Sorte Diamant og i Reykjavik, Rui Chafes og Jytte Høys Tankens Museum på Udstillingsbygningen Nikolaj i København, mens en udstilling med Kvium og Killi Olsen efterfølgende blev vist på Rogaland Kunstmuseum.

Museet eksperimenterer løbende med nye særudstillingstiltag bl.a. i Match-konceptet, hvor en dansk kunstner inviterer en udenlandsk kollega til at omskabe museets særudstillingsområde til et fælles værk.

Med Satellitmuseet og Håbestederne supplerer museet udstillingsbygningens rammer ved at lave opfølgende virksomhed over for publikum på stranden og i byen.

Der udarbejdes undervisningsmateriale til særudstillingerne, der er tilgængeligt for alle museets gæster.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet arbejder så seriøst med den del af kunstmuseernes formål, der omfatter behyldningen af billedkunstens aktuelle udtryk samt dens æstetiske og erkendelsesmæssige dimensioner. Museet fungerer i høj grad som et konstant eksperimentarium – hvor hvert kunstværk er nyskabt til formålet.

Kulturarvsstyrelsen finder, at museets særudstillingsvirksomhed er meget eksklusiv ved udelukkende at fokusere på egenproduktion af særudstillinger af samtidskunst, der ikke kommer mange andre end de lokale indbyggere samt turister til gode. Et fåtal af udstillingerne vises uden for Esbjerg og arrangeres ikke i samarbejde med andre danske kunstmuseer. De visuelle, forskningsmæssige resultater af museets virksomhed i forbindelse med udstillingerne finder dermed meget lille udbredelse. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at resultaterne kommer en større kreds til gode fx ved at udstillingerne udbredes gennem samarbejde med andre museer.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet overvejer, om museet i sin særudstillingsvirksomhed udnytter ansvarsområdets fulde potentiale.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet dokumenterer og evaluerer effekten af indsatsen i forbindelse med Satellitmuseet og Håbestederne og overvejer, om aktiviteterne bærer frugt i forhold til publikum og i forhold til de investerede ressourcer.

Undervisnings- og formidlingsprojekter

Museet etablerede et lærernetværk i 1993. Det tæller pr. juli 2007 ca. 160 medlemmer – pædagoger, undervisere fra folkeskolen, gymnasieskolen, billedskolerne og seminarierne. Netværket inviteres til præsentation og diskussion specielt tilrettelagt for undervisere ved hver særudstilling. Der udvikles desuden inspirationsmateriale til hver særudstilling, der kombinerer forberedelser i klassen med besøg på museet. Museet tilbyder desuden individuel vejledning af lærere, elever studerende og forskere i forhold til kunstpædagogiske/museologiske temaer og undervisningsforløb.

Museet varetager selv denne funktion og er ikke tilknyttet en ekstern skoletjeneste. Museets undervisningsmateriale præsenteres ikke på e-museum.dk.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt men arbejdskrævende, at museet skræddersyr så mange formidlingstiltag til publikum. Kulturarvsstyrelsen vurderer, at etablering af en egentlig skoletjeneste-funktion for de to kunstmuseer i Esbjerg Kommune eller evt. for alle museerne i Esbjerg Kommune ville styrke dem alle.

Kulturarvsstyrelsen skal anmode museet om at præsentere sit undervisningsmateriale på e-museum.dk.

Formidlingspublikationer

Museets kataloger ledsager udstillingerne således, at de afspejler den enkelte udstillings grundidé. De udgives på to sprog. Museets tidsskrift Expo er udviklet som et alternativ til de normale udstillingskataloger, og udgives undertiden på op til tre sprog. Gennem tekstark, fotoark og en multiple skabt af kunstneren illustreres den enkelte udstilling særlige karakter.

Museet udgiver samtidig quickguides, handouts med information om udstillingskoncept og udstillende kunstnere.

Formidling på internettet

Esbjerg Kunstmuseum råder over domænet www.eskum.dk, hvortil en hjemmeside er under konstruktion. Der er p.t. adgang til materiale om museets aktuelle udstilling (forår 2008) 'Kunst naturligvis' samt to tidligere udstillinger. Siderne med informationsmateriale har en meget enkel opbygning og fungerer med en nødtørftig navigationsstruktur.

Museet har planer om at lancere en ny innovativ hjemmeside. Projektet modtog i 2006 støtte fra Kulturturnet Danmark Puljen. Projektet, der skal udvikle en særlig del af museets kommende hjemmeside, betegnes www.eskum.dk – virtuelt. Projektet er endnu ikke afsluttet.

Ifølge en projektbeskrivelse for ny hjemmeside skal såvel basisudstilling som særudstilling præsenteres – samt produceres net art multiples. Dertil kommer kalenderfunktion, nyhedsbreve, tilmelding til arrangementer m.m. – men endnu ligger det i museets skuffe. Kulturarvsstyrelsen savner en statusrapport på projektet fra museet.

Museets hjemmeside bedømmes særskilt. Bedømmelsen vedlægges rapporten som et særskilt bilag.

Kulturarvsstyrelsen forventer, at museet fremsender statusrapport for den bevilgede støtte til udvikling af hjemmesiden fra Kulturnet Danmark Puljen snarest muligt.

Kulturarvsstyrelsen finder, at en hjemmeside er et nødvendigt redskab i servicering af offentligheden. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet benytter statens retningslinjer for offentlige hjemmesiders og netsteders tilgængelighed samt tester tilgængeligheden gennem It- og Telestyrelsens projekt 'Bedst på nettet'.

Publikum

Medlemskab af Esbjerg Kunstforening giver gratis adgang eller adgang med rabat til museets udstillinger og arrangementer i øvrigt. En samarbejdsaftale med venneforeningerne på Brandts Klædefabrik og Køge Skitsesamling giver rabat for medlemmer af disse foreninger. Der er desuden samarbejdsaftaler med en lang række ikke-museumsfaglige foreninger om rabat på entré m.m. på Esbjerg Kunstmuseum.

Åbningstid og besøgstal

Museet er åbent i alt 2.166 timer om året. Der er åbent dagligt 10-16, dvs. der er ingen lukkedag. Besøgstallet for 2006 var: i alt 17.106. Heraf udgjorde skoleelever i alt. 3.446. Museet finder selv, at besøgstallet kunne være højere.

Museet anfører, at det vil intensivere arbejdet med at opsøge nye brugergrupper. Det vil bl.a. ske gennem arrangementer som 'Kunst for kommunikatorer', der retter sig mod erhvervsgrupper med særlig store berøringsflader med befolkningen, gennem 'Juniorguides' (børn i alderen 10-12 år), der vil introducere værker på en personlig måde til museets voksne gæster, og gennem lancering af en nyskabende hjemmeside. Dernæst planlægges en række forskningsbaserede eksperimenter i, hvordan man med udgangspunkt i andre kulturer introducerer nydanskere til billedkunst.

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at museet arbejder med at opsøge nye brugergrupper – og selv har taget initiativ til at undersøge hvilke personer, der besøger museet. Kulturarvsstyrelsen finder imidlertid, at der bør etableres en mere detaljeret afdækning af hvilke grupper, der besøger museet. Dette sker med deltagelse i Kulturarvsstyrelsens nationale brugerundersøgelser, der iværksættes i 2009.

Bygninger og udendørs arealer

Den oprindelige museumsbygning – Kunstpavillonen – blev opført i 1962. I 1997 blev den ombygget og bygget sammen med Musikhuset. Museet omfatter nu i alt 2300 m² fordelt på udstillingssale, depoter, åbne magasiner, æstetisk laboratorium, administration, værksted, foredragssal, butik og personalefaciliteter.

Bygningen og grunden ejes af Esbjerg Kommune, der vedligeholder såvel bygning som haveanlæg.

Klimastyringen af museets særudstillingslokaler er ujævn. Temperatursvingningerne på 1. sal er store på grund af manglende solafskærmning – og luftfugtigheden er vanskelig at regulere, da der kun er installeret befugter og ingen affugter. Nattesænkningen af temperaturen bidrager til at forhøje den relative fugtighed. På baggrund af klimakurver over svingningerne i temperatur og relativ fugtighed i udstillingssalen udtaler Fælleskonserveringen, at de målte værdier langt overstiger de anbefalede værdier for malerier og fraråder bl.a. sænkningen af temperaturen om natten.

Den del af museets malerisamling, der ikke er udstillet, opbevares i to magasiner – et åbent magasin med udtræksvægge, som publikum har fri adgang til – og et lukket i underetagen. Såvel det åbne som det lukkede magasin er nu fuldt udnyttede. Det lukkede magasin er nu så fyldt, at det vanskeliggør håndteringen af kunstværkerne. Der må samtidigt stilles spørgsmålstejn ved det lukkede magasins anvendelighed som opbevaringsrum for kunstværker, da der findes vandførende rør i loftet til sprinkleranlægget.

Museet har ingen skriftlige instrukser for opsyn vedrørende forholdsregler i tilfælde af brand, tyveri og vandskader.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet finder en løsning på klimaproblemet i museets udstillingslokaler i overensstemmelse med Fælleskonserveringens anbefalinger hvad angår solafskærmning og klimastyring. Styrelsen anbefaler, at der tages skridt til at ændre magasinforholdene for den del af samlingen, der opbevares på det lukkede magasin.

Kulturarvsstyrelsen forventer, at der snarest udformes skriftlige instrukser vedr. brand, tyveri og vandskader.

Udvidelsesplaner

Bestyrelsen har vedtaget en visionsplan for nyt Esbjerg Kunstmuseum, som ikke var vedlagt museets besvarelse af spørgeskemaet, men blev fremlagt under mødet på museet.

Med projektet ønsker bestyrelsen at redefinere museets rolle i det nye årtusinde – ved at realisere en ny og enestående type kunstmuseum. Det nye Esbjerg Kunstmuseum planlægges opført nord for Esbjerg Havn ved siden af Svend Wiig Hansens skulpturgruppe mellem Hjertingvej og havet. Med denne placering vil museet komme til at fremstå som et nyt vartegn for Esbjerg, byen der er grundlagt ved havet. Den markante beliggenhed ved havet er af afgørende betydning for hele museets idé. Den unikke natur, tidevandet og vejrliget, placeringen på grænsen mellem himmel og hav skal som noget nyt inddrages som direkte billeder i museumskomplekset.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder, at bestyrelsens visionsplan for et nyt museum er meget ambitiøs. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet allerede nu gør sig tanker om, hvor meget museets driftsbudget hvad angår fx klimastyring, vedligeholdelse og personale skal forhøjes for at dække de øgede udgifter til en ny bygning.

Inventar og materiel

Museet anfører, at det savner mørkelægningsgardiner til museets store sal til udstilling af lysinstallationer og videoværker. Der savnes velfungerende spots til skinnesystemet, spotbelysning og elskinne i rum for eksperimenterende kunst. Desuden savnes der udsugning i værkstedet.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen finder, at museet bør udarbejde en handlingsplan med tilhørende økonomi, der tilgodeser anskaffelsen af det relevante tekniske udstyr, der muliggør en optimal visning af værkerne.

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet primo 2008 vil opfylde kravene til udsugning i værkstedet.

Organisation og administration

Der er i 1997 udarbejdet funktionsbeskrivelser og forretningsorden for direktøren, formanden og bestyrelsen.

En driftsaftale og samarbejdsaftale med Musikhuset og Restaurant Kunstpavillonen er under udarbejdelse.

Museet drives af Esbjerg Kunstforening, der har ca. 1.000 medlemmer (husstande). Derudover findes der et mindre antal firmamedlemskaber.

Lønadministrationen er udliciteres til Deloitte Outsourcing.

Museet vedligeholder og opdaterer selv software, men køber assistance til økonomistyringsprogrammet C5, som er leaset sammen med to computere.

Anbefaling:

Kulturarvsstyrelsen finder det ros værdigt, at museet har opnået en ressourcebesparelse gennem udlicitering af bogholderi og lønadministration. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udarbejder en handlingsplan for opgradering sit it-udstyr.

Ledelse og personale

Museet ledes af en bestyrelse på i alt 8 personer. Heraf vælges de syv af Esbjerg Kunstforening, mens ét medlem udpeges af byrådet. Der er ingen kvindelige medlemmer af bestyrelsen.

Bestyrelsen afholder bestyrelsesmøder 6-8 gange årligt. På møderne behandles spørgsmål af mere principiel karakter. Bestyrelsesformand og direktøren mødes for afklaringer af mindre betydningsfulde sager og for at udforme dagsordener til bestyrelsesmøderne.

Der er udarbejdet forretningsorden og funktionsbeskrivelser for direktøren, bestyrelsesformand og bestyrelsen.

Bestyrelsen har vedtaget en visionsplan for udviklingen af kunstmuseet til styrkelse af museets rolle både i lokalsamfundet og nationalt. Bestyrelsen har fastlagt en strategi for lanceringen af en helt ny museumstype med planer om opførelse af et nyt Esbjerg Kunstmuseum ved Sædding Strand.

Museets fastansatte kunsthistoriske personale omfatter direktøren og en museumsinspektør. Fra 2008 forventes Esbjerg Kommune at bevilge en ekstra akademisk medarbejder.

Dertil kommer en forvalter, to deltids- og to timelønnede museumsassistenter, en studentermedarbejder og deltidsrengøringsassistent samt en vakant fuldmægtigstilling og en akademisk projektmedarbejder i et årsværk.

Der er tillige tilknyttet tre projektansatte forskere, en phd.studerende samt en kommunikationskonsulent til museet.

Museet tilkendegiver, at der er behov for en ekstra akademisk medarbejder, der bl.a. skal aflaste direktøren i forbindelse med arbejdet med det nye kunstmuseum, følge op på registreringsarbejdet, deltage i formidlingsarbejdet samt i udviklingen af hjemmesiden samt varetage Junior guides. Museet finder des-

uden, at der er behov for en bevilling til ½ tekniker og håndværker samt til etablering af et særligt kustodekorps, der kan supplere Junior guides.

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at hovedtilskudsyder, Esbjerg Kommune, er lydbør overfor forøgelse af museets stab.

Økonomi

Museets samlede driftsbudget var i 2006 på i alt 6.2 mio. kr.

Tilskud fra Esbjerg Kommune	4.404.000 kr.
Tilskud fra Ribe Amt	374.000 kr.
Tilskud fra Staten §15	764.000 kr.
Andre statstilskud	421.462 kr.
Ikke offentlige tilskud	245.000 kr.
Egenindtægter til museet	301.396 kr.

Museet anfører, at kulturudvalget i Esbjerg Kommune har givet en positiv tilkendegivelse vedr. en øget bevilling til en ekstra akademisk medarbejder i 2008.

Sammenfatning

Esbjerg Kunstmuseum er et veldrevet kunstmuseum, der erhverver og dokumenterer dansk kunst fra 1900 til i dag og international kunst i det omfang, den perspektiverer samlingen af dansk kunst. Museets samling repræsenterer de to hovedretninger, der strukturelt set karakteriserer det 20. århundredes kunst: den realistisk-forestillende og den formfornyende abstrakte. Samlingen repræsenterer modernismens markante hovedpositioner og de efterfølgende tendenser i forkængelse af disse positioner, herunder kunst, der forholder sig til perceptionens grundvilkår.

Esbjerg Kunstmuseum har en klar formuleret forskningsprofil, som er blevet udviklet siden midten af 90'erne, og som tager afsæt i kunstvidenskabelige undersøgelser af 'den enkelte persons oplevelser i mødet med kunsten'. Resultaterne af de empiriske undersøgelser er en integreret del af museets udstillingspolitik og formidlingstiltag. Hensigten er at udvikle metoder til at formidle kunsten og museets samlinger på.

Esbjerg Kunstmuseums forsknings- og formidlingsmæssige fokus på forholdet mellem musik og billedkunst er unikt i dansk museumsvesen og har affødt flere udbytterige samarbejder mellem Esbjerg Musikonservatorium og Esbjerg Kunstmuseum, samarbejder som det anbefales at følge op på og udbygge med flere publikationer og nye aktiviteter.

Forskning

Kulturarvsstyrelsen finder, at museets vedvarende fokus på forskningsaspektet i relation til de perceptions-mæssige aspekter er yderst prisværdigt. Det anbefales, at museet fortsætter med at omsætte praksiserfaringerne til flere artikler og formidlingstiltag især med vægt på de museologiske implikationer i det meget spændende og fremtidsorienterede projekt, ikke mindst fordi kunstmuseerne har et stigende behov for udforskningen af den æstetiske dimension og psykologiske og sociale implikationer i den museologiske optik.

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet udarbejder en handlingsplan for en samlet publicering i tilgængelig form af de ti års undersøgelser, således at resultaterne kan viderebringes til øvrige museer, forskere, fagfolk og publikum.

Formidling

Kulturarvsstyrelsen vurderer, at museet gennem sit dialogprincip formår at skabe en meget visuelt stimulerende præsentation af samlingen på den sparsomme plads, der er til rådighed.

Styrelsen finder det prisværdigt, at museets samling er tilgængelig i de åbne magasiner i grundetagen, idet de åbne magasiner sikrer brugerne adgang til på egen hånd at stifte bekendtskab med en meget stor del af samlingen. Den tætte ophængning i de åbne magasiner giver dog ikke de samme æstetiske kvaliteter, som man oplever i udstillingslokalerne.

Kulturarvsstyrelsen finder, at museet i højere grad permanent bør præsentere den kunstner – Svend Wiig Hansen – museet og lokalområdet anser for en af museets største profiler.

Særudstillinger

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet arbejder så seriøst med den del af kunstmuseernes formål, der omfatter behyngningen af billedkunstens aktuelle udtryk samt dens æstetiske og erkendelsesmæssige dimensioner. Museet fungerer i høj grad som et konstant eksperimentarium – hvor hvert kunstværk er nyskabt til formålet.

Kulturarvsstyrelsen finder, at museets særudstillingsvirksomhed er meget eksklusiv ved udelukkende at fokusere på egenproduktion af udstillinger, der ikke kommer mange andre end de lokale indbyggere samt turister til gode. Et fåtal af udstillingerne vises uden for Esbjerg og arrangeres ikke i samarbejde med andre danske kunstmuseer. De visuelle, forskningsmæssige resultater af museets virksomhed i forbindelse med udstillingerne finder dermed meget lille udbredelse. Kultu-

rarusstyrelsen anbefaler, at resultaterne kommer en større kreds til gode fx ved at udstillingerne udbredes gennem samarbejde med andre museer.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet dokumenterer og evaluerer effekten af indsatsen i forbindelse med Satellitmuseet og Håbestederne og overvejer, om aktiviteterne bærer frugt i forhold til publikum og i forhold til de investerede ressourcer.

Erhvervspolitik

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at museet har en klar indsamlingspolitik, der især omfatter installationskunst, der virker konsekvent i forhold til ansvarsområdet og museets ældre samling. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet formulerer en indsamlingspolitik, der også retter sig mod ansvarsområdet: 'grafik af udenlandske kunstnere, der har præget dansk kunsthåndværk i den ovennævnte periode' (1900 til i dag).

Konservering

Kulturarvsstyrelsen finder det hensigtsmæssigt, at museet har udarbejdet en database over værkernes bevaringsstilstand. Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet på baggrund heraf allerede har udarbejdet og igangsat en konkret, prioriteret handlingsplan for restaureringen af de værker, der bedømmes som værende 'meget kritiske'.

Undervisning

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt men arbejdskrævende, at museet skræddersyr så mange formidlingstiltag til publikum. Kulturarvsstyrelsen vurderer, at en etablering af en egentlig skoletjeneste-funktion for de to kunstmuseer i Esbjerg Kommune eller evt. for alle museerne i Esbjerg Kommune kunne styrke dem alle.

Kulturarvsstyrelsen forventer, at museet præsenterer sit undervisningsmateriale på e-museum.dk.

Internationale relationer og netværk

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at museet har etableret et internationalt forskningsnetværk, der inkluderer universiteter. Styrelsen finder, at museets tværfaglige forskningsnetværk også bør omfatte museer – nationale såvel som internationale - hvorved resultaterne i højere grad ville kunne vil kunne blive afprøvet og formidlet til et større publikum.

Internet

Kulturarvsstyrelsen finder, at en hjemmeside er et nødvendigt redskab i serviceringen af et nutidigt publikum. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet benytter statens retningslinjer for offentlige hjemmesiders og netsteders tilgængelighed.

Kulturarvsstyrelsen forventer, at museet fremsender statusrapport for den bevilgede støtte til udvikling af hjemmesiden fra Kulturnet Danmark Puljen snarest muligt.

Publikum

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at museet arbejder med at opsøge nye brugergrupper – og selv har taget initiativ til at undersøge hvilke personer, der besøger museet. Kulturarvsstyrelsen finder imidlertid, at der bør etableres en mere detaljeret afdækning af hvilke grupper, der besøger museet. Dette sker med deltagelse i Kulturarvsstyrelsens nationale brugerundersøgelser, der iværksættes i 2009.

Bygninger og udendørs arealer

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet finder en løsning på klimaproblemet i museets udstillingslokaler i overensstemmelse med Fælleskonserveringens anbefalinger, hvad angår solafskærmning og klimastyring. Styrelsen anbefaler, at der tages skridt til at ændre magasinforholdene for den del af samlingen, der opbevares på det lukkede magasin.

Kulturarvsstyrelsen finder, at bestyrelsens visionsplan for et nyt museum er meget ambitiøs. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet allerede nu gør sig tanker om, hvor meget museets driftsbudget hvad angår fx klimastyring, vedligeholdelse og personale skal forhøjes for at dække de øgede udgifter til en ny bygning.

Organisation

Kulturarvsstyrelsen finder det ros værdigt, at museet har opnået en ressourcebesparelse gennem udlicitering af bogholderi og lønadministration. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udarbejder en handlingsplan for opgradering sit it-udstyr.

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at hovedtilskudsyder, Esbjerg Kommune, er lydhør overfor forøgelse af museets stab.

Kulturarvsstyrelsens notat om museets internetformidling

Esbjerg Kunstmuseum råder over domænet www.eskum.dk, hvortil en hjemmeside er under konstruktion på tidspunktet for kvalitetsvurdering af museet.

På www.eskum.dk er der imidlertid adgang til materiale om museets aktuelle udstilling "Kunst naturligvis" samt to tidligere udstillinger. Materialet består af udvalgte billeder og tekst, der introducerer til udstillingens værker og kunstnere. Materialet er beregnet på anvendelse, før man besøger udstillingen på museet.

Siderne med informationsmateriale har en meget enkel opbygning og fungerer med en nødtørftig navigationsstruktur.

Projekt www.eskum.dk - virtuelt

Esbjerg Kunstmuseum har i 2006 modtaget 387.000 kroner fra Kulturnet Danmark-puljen til projektet *www.eskum.dk – virtuelt*. Projektet skal udvikle en særlig del af museets kommende hjemmeside, hvor man på en lystfyldt måde kan interagere for at få æstetiske oplevelser af høj kvalitet.

Projektet var planlagt til at være færdig i august 2007, men er blevet forsinket på grund af uventede besparelser og arbejdsopgaver. Museet har fået Kulturarvsstyrelsens tilladelse til at udsætte projektet. I november blev det aftalt, at museet aflægger statusrapport til styrelsen i januar 2008. Rapporteringen er endnu ikke modtaget.

Generelle anbefalinger

Det anbefales at konsultere It- og Telestyrelsens "Gode råd om netsteder" (www.netsteder.dk), hvor der er samlet erfaringer om offentlig kommunikation og publicering på nettet. Her finder man også publikationen *Hjemmesiders tilgængelighed. Statens retningslinjer for offentlige hjemmesiders og netsteders tilgængelighed*, som det anbefales at følge.

Det kan også anbefales at teste tilgængeligheden på museets hjemmeside ved at konsultere It- og Telestyrelsens projekt *Bedst på nettet* (www.bedstpaanettet.dk), hvor der under vurderingsgrundlag findes en vejledning til selvtest.

JHA

Det Kunsthistoriske Faglige Råds bedømmelse af museets forsknings- og formidlingspublikationer

Esbjerg Kunstmuseum

Bedømmelsen bygger på følgende fremsendte publikationer, der er kronologisk og alfabetisk ordnet:

2003

Carstensen, Claus og Peter Zimmermann (2003): x-pollination, Esbjerg Kunstmuseum, red. kunstnerne og I.M. Kjeldgaard, ISBN 87-89311-15-9.

Chafes, Rui (2003): Ash Flowers, Esbjerg Kunstmuseum, red. I. M. Kjeldgaard, ISBN 87-89311-17-5.

Funch, B. S. (2003). Den fænomenologiske metode i museologisk forskning. Nordisk Museologi 11: 17-38.

Høy, Jytte (2003): Tankens museum, red. J. Høy og E. Delin Hansen, Nikolaj Kbh., ISBN 87-88860-78-7.

Johnsen & Nielsen (2003): Territorielle udsagn, red. af I.M. Kjeldgaard, Esbjerg Kunstmuseum, ISBN 87-89311-14-0.

Jørgensen, Anita (2003): Expo no. 13, red. af I. M. Kjeldgaard, ISSN 1600-8499.

Kvium, Michael og Kjell Erik Killi Olsen (2003), red. af Christiane Finsen, Esbjerg Kunstmuseum, ISBN 87-89311-16-7.

2004

Bleckner, Ross, Udomsak Krisanamis, Mette Petri (2004): Dialogue with space, red. I.M. Kjeldgaard, Esbjerg Kunstmuseum, ISBN 87-89311-18-3.

Funch, B. S. (2004). Mellem musik og billedkunst: En fænomenologisk psykologisk analyse. *Passepartout* 12(nr. 23): 136-155.

Funch; B.S. (2004). Introducing people to art. A study of the influence of art introductions" i *Journal of Visual Art Practice*. Volume 3. Number 1. 2004., s. 47-60.

Funch, B. S. (2004). Kunstpsykologi. I Gads Psykologi Leksikon, redigeret af Jens Bjerg, 316-317. København: Gads Forlag.

Funch, B. S. (2004). Kreativitet. I Gads Psykologi Leksikon, redigeret af Jens Bjerg, 303-304. København: Gads Forlag.

Guldborg, Martin (2004): Syng et maleri, *Passepartout* 12 (nr. 23): 130-134.

Kjeldgaard, I.M. (2004): Mellem musik og billedkunst, Mark og Montre: 29-34.

Kjeldgaard, I.M. (2004): Æstetisk krydsfelt, Passepartout 12 (nr. 23): 123-129.

Vangsgaard, Mette og Pernille Worsøe (2004): Aflejre, Expo nr. 15, red. I.M. Kjeldgaard, Esbjerg Kunstmuseum, ISSN 1600-8499.

2005

Funch, B. S. (2005). A psychological theory of the aesthetic experience. In *Proceedings International Congress on Aesthetics, Creativity, and Psychology of the Arts*, edited by Eugene Malianov, Colin Martindale, Elena Berezina, Leonid Dorfman, Dmitry Leontiev, Vladimir Petrov, and Paul Locher, 210-211. Perm: Perm State Intitute of Art and Culture.

Funch B. S. (2005). Kulturarv i psykologisk perspektiv. I *Ny dansk museologi*, redigeret af Bruno Ingemann og Ane Hejlskov Larsen, 219-228. Århus: Aarhus Universitetsforlag.

Funch, B. S. (2005). Tidens målestok. I *Ny dansk museologi*, redigeret af Bruno Ingemann og Ane Hejlskov Larsen, 215-217. Århus: Aarhus Universitetsforlag.

Funch, B. S. (2005). Øjet - psykologisk set. *Psykologisk Set* 22, nr. 60: 11-21.

Kjeldgaard, I.M. (2005): Værk i kontekst, in *Ny dansk museologi*, 2005, red. Bruno Ingemann og Ane Hejlskov Larsen, pp 135-140, ISBN 87-7934-233-7.

Lausten, Thorbjørn m.fl. (2005): SOL, Expo no. 16, udg. på dansk, tysk og engelsk, red. af I.M. Kjeldgaard, Esbjerg Kunstmuseum, ISSN 1600-8499.

Orloff, Linda (2005): Skibet er ladet med, red. L. Orloff, Esbjerg Kunstmuseum, ISBN 87-89311-20-5.

Skeel & Skriver (2005): Interferens, red. Skeel & Skriver, Esbjerg Kunstmuseum 2005, ISBN 87-89311-21-3.

2006

Funch, B. S. (2006). Ej blot til lyst. I *Livstemaer i eksistentielt perspektiv*, redigeret af Bjarne Sode Funch, Bjarne Jacobsen og Peter la Cour. København: Hans Reitzels Forlag.

Funch, B. S. (2006). A journey unlike any other: An interactive exhibition at the National Museum in Copenhagen, Denmark. *Curator* 49 (2): 205-212..

Jensen, Claus og John Armelder (2006): Match 2006, Esbjerg Kunstmuseum, red. I.M. Kjeldgaard, ISBN 87-89311-24-8.

Under udgivelse

Funch, B. S. (in press). A psychological theory of the aesthetic experience. In *Aesthetics and innovation*, edited by Leonid Dorfman, Colin Martindale, and Vladimir Petrov. Cambridge: Cambridge Scholars Press.

Andet

Dertil kommer udvalgt undervisnings/inspirationsmateriale til museets udstillinger, målrettet til skoler og tilsvarende uddannelsesinstitutioner.

Vurdering

Esbjerg Kunstmuseum har en klar formuleret forskningsprofil, som er blevet udviklet siden midten af 90'erne, og som tager afsæt i kunstvidenskabelige undersøgelser af "den enkelte persons oplevelser i mødet med kunsten". Forudsætningen for denne forskningsprofil er en række spændende samarbejder på tværs af kunstarterne og videnskaberne, nationalt og internationalt, med bl.a. Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, USA; med Jysk Konservatorium; med University of Leicester; med Institut for Kunst- og Kulturvidenskab i København og med Institut for Æstetiske Fag, Aarhus Universitet. Museet har især systematisk samarbejdet med psykologen dr. Phil. Bjarne Sode Funch, som undervejs har fået antaget en doktorafhandling om kunstoplevelsens psykologi med titlen "The Psychology of Art Appreciation" (udgivet 1997).

Esbjerg Kunstmuseum har ledsaget de indsendte publikationer med en skriftlig redegørelse for museets forskningsopfattelse og de deraf afledte prioriteringer af formidlingstiltag og udstillingsvalg. I denne redegørelse inddeler museets faglige personale selv deres publikationer i henholdsvis "basisforskning", "kunstnerisk grundforskning" og "anvendelsesorienteret forskning og udviklingsarbejder". "Begrebet "Kunstnerisk grundforskning" refererer til kunstnerorganisationernes opfattelse af, at kunstnerisk praksis skal forstås som "grundforskning", mens de to andre forskningsbegreber "basisforskning" og "anvendelsesorienteret forskning og udviklingsarbejde" refererer til OECD's vedtagne forskningsinddelinger. Esbjerg Kunstmuseum bevæger sig dermed i deres egen forståelse indenfor to forskellige institutionelle opfattelser af grundforskning, mellem en akademisk forskningstradition og en kunstnerisk orienteret forskningsbegreb af nyere dato.

Psykologen Bjarne Sode Funchs artikler betegnes i redegørelsen som museets basisforskning, mens udstillingskataloger, udstillingsprojekter og formidlingsmateriale enten hører under kategorien af "anvendelsesorienteret forskning og udviklingsarbejder", når der er tale om formidlingsaktiviteter, eller "kunstnerisk grundforskning", når der er tale om kunstnerens udforskning af de kreative processer. På denne måde forbindes Bjarne Sode Funchs forskning med museets udstillingspolitik og daglige formidlingsarbejde på museet. Basisforskningen udføres altså af en ekstern samarbejdspartner, men med Esbjerg Kunstmuseum som platform og med afsæt i museets udstillinger, samlinger og formidlingsopgaver, og betinger på denne måde hinanden.

Bjarne Sode Funchs artikler til danske og udenlandske udgivelser og tidsskrifter har høj forskningskvalitet både metodisk og teoretisk og er desuden ofte skrevet i et klart og velformidlet sprog. Især skal Bjarne Sode Funchs artikler "Introducering people to art. A study on the influence of art introductions" fra 2004 og "Mellem musik og billedkunst" fra 2004 fremhæves som original forskning i dansk sammenhæng, men den kunstpsykologiske optik kunne med fordel suppleres med inddragelse af museologiske overvejelser, se konklusionen i denne evaluering. Esbjerg Kunstmuseums egne artikler som fx Inge Merete Kjeldgaards artikler "Æstetisk krydsfelt" og "Værk i kontekst" er tilsvarende klart formidlet og supplerer først og fremmest Bjarne Sode Funchs artikler med en slags sammenfatninger af konkrete formidlingstiltag.

De medsendte forskningsartikler af Bjarne Sode Funch udspringer af en kunstpsykologisk forskningstradition, mens museets egne redegørelser koncentrerer sig om at medtænke museet som ramme for forskningsaktiviteterne og udviklingsarbejdet. Denne medtænkning udføres, så vidt det kan vurderes på baggrund af det medsendte materiale, igennem museets praksiserfaringer. Set udefra fremstår museets eget udviklingsarbejde som et forsøg på brobyggeri til Bjarne Sode Funchs forskningsresultater, og det anbefales, at museet fortsætter med at omsætte praksiserfaringerne til flere artikler og formidlingstiltag med vægt på især de museologiske implikationer i det meget spændende og fremtidsorienterede projekt, ikke mindst fordi kunstmuseerne har et stigende behov for udforskningen af den æstetiske dimension og psykologiske og sociale implikationer i den museologiske optik.

Resultaterne af Bjarne Sode Funchs empiriske undersøgelser er ifølge museet selv en integreret del af museets udstillingspolitik og formidlingstiltag, som følges op med interne evalueringer (dog ikke medsendt i denne sammenhæng). Hensigten med denne fremgangsmåde er at udvikle metoder til at formidle kunsten og museets samlinger på. I redegørelsen fremgår det, at Bjarne Sode Funchs forskningsresultater foreløbigt har affødt en række spændende tematikker, som museets eget udviklingsarbejde har været koncentreret om: "Forestillinger" i perioden 2002-2003, hvor museet har undersøgt hvordan forskellige "introduktioner" til det samme værk påvirker oplevelsen af det. Med introduktioner menes forskellige paratekster i form af et musikstykke, et barns fortælling, en dialog mellem to kunsthistorikere og oplæsning af et digt. "Mellem musik og kunst" i 2003 og igen i 2006-2007, hvor musik blev inddraget som "en aktiv oplevelsesform" i oplevelsen af museets værker. "Værk i kontekst" i 2004-2010 og "Værk og tema" i 2005, hvor forskellige konteksters og kurateringers indvirken på oplevelsens af kunstværkerne blev/bliver undersøgt. Esbjerg Kunstmuseums forsknings- og formidlingsmæssige fokus på forholdet mellem musik og billedkunst er unikt i dansk museumsvesen og har affødt flere udbytterige praktiske samarbejder mellem Esbjerg Musikkonservatorium og Esbjerg Kunstmuseum, samarbejder, som det anbefales at følge op på og udbygge med flere publikationer og nye aktiviteter.

Denne problemorienterede forskningsprofil kunne endvidere med fordel videreformidles til landets øvrige museer. Imidlertid savnes en større sammenhæng mellem museets kataloger, det skriftlige formidlingsmateriale og de forsknings- og udviklingsresultater, som museet igennem en lang årrække er nået frem til. I fx "Expo nr. 13. Anita Jørgensen. Skulptur" fremstår de skriftlige tekster lidt overraskende som klassiske kunsthistoriske og didaktiske fortolkninger. Det kan rent billedpædagogisk undre, at der ikke benyttes en mere problematiserende og beskuer/publikumsinddragende tiltaleform og tekstformer i form af spørgsmål, diskussion og flere fortolkningsmuligheder. Udstillingskatalogerne fremstår gennemgående som traditionelle kataloger, og det kan være svært for udenforstående evaluator at se sammenhængen mellem forskningsstrategien og de vedlagte museumspublicationer.

Konklusion

Esbjerg Kunstmuseum har en gennemtænkt, kvalificeret og ambitiøs forskningsprofil. Der dertil er unik i dansk kunstmuseumspraksis.

Sideløbende med det frugtbare samarbejde med psykologen Bjarne Sode Funch synes museet at have brug for at udbygge det museologiske samarbejde med Leicester University, som allerede er en del af museets forskningsnetværk. Det anbefales, at museet overvejer at udvikle et egentlig forskningsteam, der, til gavn for både museet selv og danske museer i det hele taget, belyser de allerede opnåede forskningsresultater med nye vinkler fra både museologien og de nyeste performanceteorier i kunstvidenskaben. Man kunne fx inddrage museologerne Falks og Dierkings forestillinger om museet som et særligt adfærdsregulerende sted, hvor socialpsykologiske faktorer og socialiseringsproblematikker spiller en central rolle. Samtidig anbefales det, at museet koncentrerer sig om at få forskningsresultaterne mere konsekvent indarbejdet i både det skriftlige formidlingsmateriale og i de konkrete udstillinger med de ledsagende kataloger.

For det vil gavne hele forskningsprojektet, hvis museets udstillings- og formidlingsaktiviteter bliver fulgt op med gennemarbejdede analyser af forholdet mellem forskningsstrategi, den anvendte metodik og resultaterne, enten i form af artikler eller i form af metodebevidst evaluering af museets konkrete udstillinger og formidling.

Ulla Houkjær
27. oktober 2008

Ane Hejlskov Larsen

Kulturarvsstyrelsen
Museer
H C Andersens Boulevard 2
1553 København V

Torvegade 74 . 6700 Esbjerg

Dato	17. april 2008
Sagsbehandler	Birtha Schmidt
Telefon direkte	76 16 18 54
Sags id	2007-4159

Henvendelse vedr. kvalitetsvurdering af Esbjerg Kunstmuseum

Som svar på henvendelse af 6. marts 2007 (J.nr. 2003-3214-0044) og mail af 13. marts 2008 kan det oplyses, at Esbjerg Kommune har følgende forventninger til Esbjerg Kunstmuseums opgavevaretagelse og funktion i lokalsamfundet i fremtiden:

- at museet lever op til deres formålsparagraf om at erhverve, udstille og forske i dansk og international kunst fra 1900 til i dag samt forske i, hvad publikum oplever i mødet med kunsten
- at museet fastholder sit kvalitetsniveau (som har ført til nominering til Den Danske Museumspris samt at formidlings- og forskningsprojekter vækker genklang også uden for landets grænser)
- at museet samarbejder med Esbjergs øvrige kulturskabende institutioner samt institutioner og organisationer inden for uddannelse, forskning og turisme
- at museet indgår aktivt i idéudvikling i kommunen
- at museet yder konsulentbistand for kommunen i spørgsmål om offentlige udsmykninger og erhvervelser af kunst
- at museet udvikler nye tiltag for bl.a. at tiltrække nye publikumsgrupper
- at museet bidrager til at profilere Esbjerg og gøre kommunen attraktiv, spændende og levende at bo i
- at museet realiserer planer om en ny museumsbygning

Forventningerne bygger på kunstmuseets nuværende standard og museets skarpe profil, som i årevis har givet positiv omtale af Esbjerg. Her kan bl.a. fremhæves museets evne til at tiltrække markante kunstnere og forskere fra ind- og udland, museets initiativer til arrangementer og projekter, der udvikles i samarbejde med andre kulturskabende institutioner (fx Vestjysk Musikkonservatorium og Den Ny Opera), samt at det år efter år lykkes museet gennem ansøgninger at opnå tilskud fra lokale og nationale fonde samt kulturministerielle puljer.

Med venlig hilsen

Ib Dam Schultz
Direktør

Telefon	76 16 16 16
Telefax	76 16 18 08

k-b@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

